

4. Шевченко В.В. Удосконалення практичної підготовки студентів з медицини надзвичайних ситуацій / В.В. Шевченко // Основні напрями підготовки медичних кадрів у сучасних умовах : матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції з міжнародною участю, 26 берез., 2015 р. –Полтава, 2015. – С. 264–266.
5. Шепітько К.В. Значення інновацій у організації самостійної роботи студентів для профілізації практичної підготовки студентів стоматологічних факультетів із «медицини надзвичайних ситуацій» / К.В. Шепітько, В.В. Шевченко, Я.В. Кірик, С.Д. Герасименко // Інноваційні технології в організації самостійної роботи студентів медичних освітніх закладів : матеріали навчально-наукової конференції з міжнародною участю, 23 берез. 2017 р. –Полтава, 2017. – С. 185–186.
6. Шепітько К.В. Інновації в організації самостійної роботи студентів з теми «Домедична допомога в екстремальних і бойових умовах. Первинний огляд постраждалих» / К.В. Шепітько, В.В. Шевченко// Інноваційні технології в організації самостійної роботи студентів медичних освітніх закладів : матеріали навчально-наукової конференції з міжнародною участю, 23 берез. 2017 р. –Полтава, 2017. – С. 187–188.
7. Pronina O.M. Accident and Emergency Medicine [Text]: study guide / O.M. Pronina, V.V. Shevchenko, S. I. Danylchenko; HSEE "UMSA". – Poltava : ASMI, 2015. –141 p.

СПІВПРАЦЯ ВИКЛАДАЧА І ЛІКАРЯ-ІНТЕРНА – ШЛЯХ ДО ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Шешукова О.В., Труфанова В.П., Поліщук Т.В., Падалка А.І., Казакова К.С., Бауман С.С.

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Досліджено систему партнерства викладача і студента як найпродуктивніший важіль удосконалення діяльності вищої школи. Доведено, що командна діяльність і взаємовідносини, що виникають на її основі в навчально-виховному процесі, підвищують якість навчання, розкривають творчий потенціал лікарів-інтернів, забезпечують їх активну участь у навчанні, стимулюють до пізнання.

The most productive level of higher education is a partnership system that requires interaction and interactive collaboration. Team activity and relationships arising on its basis in the educational process improve the quality of education, reveal the creative potential of interns, provide them with active participation and stimulate knowledge.

Ключові слова: взаємодія, інтерактивне навчання, лікарі-інтерни.

На сучасному етапі розвитку вищої школи в Україні серед нагальних питань педагогіки провідного значення набуває розроблення основ активної взаємодії та співпраці викладача й студента, що має за основу принцип спільної діяльності.

Система партнерства, яка є найпродуктивнішим важелем підвищення ефективності діяльності вищої школи, потребує взаємодії та інтерактивної співпраці. Інтерактивні технології навчання – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, яка має конкретну, передбачувану мету: створити комфортні умови навчання, в яких кожен відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність [1]. Основою інтеракції є принцип багатосторонньої комунікації, яка характеризується відсутністю полярності та мінімальним зосередженням на точці зору викладача [2]. Семантичне значення слова «інтерактивний» пов'язане з англійською лексемою «interact» (від «inter» – «взаємний», «act» – «діяти»). Інтерактивний – це здатний взаємодіяти в режимі бесіди, діалогу з чимось (комп'ютером), або з кимось (людиною) [3].

Такі суб'єкт-суб'єктні відносини особливо важливі для навчально-виховного процесу в медичній вищій школі, тому що позитивно впливають на формування і розвиток особистості майбутнього спеціаліста. Тісна взаємодія між суб'єктами навчання характеризується найвищим ступенем розвитку саме на етапі післядипломної освіти, адже викладач-куратор має справу вже із майже сформованим фахівцем, який прагне вдосконалити майстерність і володіє високою мотивацією. Командна діяльність і взаємовідносини, що виникають на її основі в навчально-виховному процесі, оптимізують його, розкриваючи творчий потенціал лікарів-інтернів та забезпечують їх активну участь, стимулюють до пізнання.

Розглядаючи підвищення якості післядипломної освіти лікарів-стоматологів шляхом активізації взаємодії викладача і лікаря-курсанта в навчально-виховному процесі, слід підкреслити, що для вдосконалення професійних та особистісних якостей майбутнього лікаря-стоматолога, а тим більш дитячого, самостійна робота набуває особливого значення. Формування навичок самостійного прийняття рішень, відповідальності за якість своєї роботи та за здоров'я маленького пацієнта, комунікативних здібностей у спілкуванні з дитиною та її батьками можливе лише за умов наполегливої самостійної роботи, яка взаємопов'язана і взаємозалежна від співпраці куратора і майбутнього лікаря.

Інтернатура – це перший етап післядипломного вдосконалення молодого спеціаліста-медика після закінчення вищого навчального закладу. Основне завдання інтернатури – розвиток і вдосконалення практичних навичок лікаря-інтерна, розширення їхнього обсягу та динамічний процес формування здатності до самостійної праці. Лікар-стоматолог має бути не тільки високопрофесійним фахівцем, а й обізнаним щодо подій сьогодення, інтегрованим у соціальну систему, патріотично налаштованим і культурно розвиненим представником суспільства. Головна ризика такого спеціаліста – висока професійна компетентність відповідно до кваліфікаційної характеристики. Для досягнення цієї мети велике значення має тристороннє педагогічне спілкування: викладач – інтерн; викладач – пацієнт; інтерн – пацієнт. Оптимальне педагогічне спілкування – це таке спілкування, яке створює найкращі умови для розвитку мотивації до навчання і творчого характеру навчальної діяльності, забезпечує сприятливий емоційний клімат навчання [4].

Найсприятливіший тип взаємодії лікаря-інтерна і викладача в системі самостійної роботи такої, за якою немає поляризованих позицій викладача й интерна. Активність інтернів не регламентується тільки рамками наслідування й імітації, а передбачає різноманітність стимулювальних, емоційно-регулювальних і організуючих прийомів втручання викладача в самостійну роботу інтернів. Викладач мусить мати психологічну і практичну готовність до

факту індивідуальної своєрідності особистості кожного інтерна і до необхідності подолання складностей спілкування особистого характеру. Система спілкування в післядипломній освіті має бути побудована і зорієнтована на дорослу людину з високим рівнем самосвідомості та самооцінки.

Формування оптимального типу взаємодії інтернів і викладачів у системі самостійної роботи можливе шляхом спираючись на позитивний досвід співпраці та використання моральних стимулів взаємодії (професійні й групові цілі, допомога тощо). Для організації форм кооперації інтернів у системі самостійної роботи позитивну роль відіграє впровадження елементів змагання і взаємодопомоги.

Одна з форм підвищення якості роботи в навчальному процесі лікарів-інтернів – це клінічний розгляд тематичних хворих. Лікарі-інтерни виконують роль не пасивних спостерігачів, а самостійно, докладно, з урахуванням особливостей деонтології досліджують скарги, анамнез, особливості клінічного перебігу, проводять огляд, накреслюють план обстеження, обґрунтовано формулюють клінічний діагноз, планують лікування з урахуванням віку. На різних етапах клінічного розгляду кожен із групи може поставити запитання доповідачеві. Таке заняття максимально сприяє активізації пізнавально-розумової діяльності лікарів-інтернів. Розгляд закінчується розв'язанням ситуаційних завдань, що допомагає формуванню гнучкості використання знань, розвиває вміння лікарів-інтернів орієнтуватися в нових нестандартних ситуаціях, поєднувати теорію з практикою.

Демонстрація високого професіоналізму лікаря-стоматолога також активізує самостійну пізнавальну діяльність інтернів. Професіоналізм оцінюється за багатьма критеріями: вмінням спілкуватися з хворим, неболочістю маніпуляцій, високою якістю виконаної роботи, використанням сучасних технологій і матеріалів. Викладачі кафедри дитячої стоматології проводять Чемпіонат професійної майстерності серед лікарів-стоматологів дитячих із профілактичної допомоги, в якому беруть участь лікарі-стоматологи дитячої області. Робота конкурсантів висвітлюється в ЗМІ, традиційним стало урочисте нагородження конкурсантів грамотами облдержадміністрації, дипломами ректора ВДНЗ «УМСА» та цінними подарунками. Упродовж Чемпіонату завжди помічаємо високий інтерес лікарів-інтернів до його проведення, оскільки захід наочно демонструє можливість новітніх технологій на сучасному етапі розвитку стоматології. Нові обрії, які завдяки цьому відкриваються в професійній діяльності, підвищують мотивацію лікарів-інтернів до вивчення саме цього розділу та опанування в ньому практичних навичок.

Продуктивна форма контролю якості навчання й активізації взаємодії викладачів та інтернів у самостійній роботі – підготовка наукової роботи і доповідь на щорічній науково-практичній конференції лікарів-інтернів та магістрантів. Науково-дослідна робота має велике значення і для поглиблення професійних знань лікарів-інтернів, і для формування культурно розвиненої особистості. Завдяки підготовці доповіді та виступу на конференції лікарі-інтерни вдосконалюють прийоми офіційно-ділового і наукового стилів мовлення. Крім питань, пов'язаних з актуальними проблемами дитячої стоматології, в доповідях висвітлюється історія розвитку стоматологічної науки України. Усе це сприяє розвитку зацікавленості проблемами дитячої стоматології, формуванню багатогранної особистості лікаря-спеціаліста.

Отже, активізація взаємодії викладачів і майбутніх лікарів у процесі навчання в інтернатурі позитивно впливає на поліпшення якості підготовки спеціалістів. Це дає змогу оптимально використовувати індивідуальні можливості інтернів, виробляє в них наполегливість, організованість, сприяє поглибленню знань, удосконаленню вмінь, розвиває практичні навички, клінічне мислення, виховує необхідність постійного поповнення і розширення обсягу спеціальних знань, орієнтує на систематичну самоосвіту.

Список використаних джерел

1. Варзацька Л. Інтерактивні методи навчання: лінгводидактичні засади / Л. Варзацька // Дивослово. – 2005. – № 2. – С. 519.
2. Голубцова І.А. Упровадження інтерактивних технологій / І.А. Голубцова // Організація навчально-виховного процесу. – 2007. – № 9. – С. 159–174.
3. Пометун О.І. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посібн. / О.І. Пометун, Л.В. Пироженко. – К. : Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.
4. Сисоєва С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих : навчально-методичний посібник / С.О. Сисоєва; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К. : ВД «ЕКМО», 2011. – 324 с.

КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДСЕСТРИНСТВО У ВНУТРІШНІЙ МЕДИЦИНІ»

Школьна О.В., Біланова Л.П., Мартиненко Н.В., Ткаченко О.В.

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Медичний коледж

Розглянуто роль контролю в поетапній підготовці висококваліфікованих фахівців медичної галузі. Наголошено, що першочергове завдання в процесі навчання медичних сестер – не тільки здобуття фундаментальних знань, а й формування вмінь самостійно їх здобувати і творчо використовувати в практичній діяльності.

The role of control in the stage-by-stage training of highly skilled medical specialists is considered. It was emphasized that the primary task in the process of nurses' training is not only to acquire basic knowledge, but also to develop skills in order to independently acquire and use them creatively in practical activity.

Ключові слова: контроль, поетапне навчання, медсестринський діагноз, рольові ігри, моніторинг, методи навчання.

Медична сестра – одна з найпотрібніших у світі професій, а її заслужена престижність підтверджується світовим досвідом. Із часу здобуття Україною незалежності та суверенітету зроблено певні кроки в піднесенні прести-